

Opdracht 1 - Meartal

- a.
1. ear	earen
2. faam	fammen
3. ankel	ankels
4. frou	froulju
5. gesin	gesinnen
6. pjut	pjitten
7. tosk	tosken
8. each	eagen
9. âldere	âlderen
10. hân	hannen

- b. Eigen antwurd

Opdracht 2 - Ferlytsing

- a.

-ke	-(t)sje of -(k)je
gitaarke	teantsje
hûske/húske	fuotbaltsje
famke	eachje
taske	gesintsje
doarpke	freondintsje
hynderke	jonkje
noaske	bichje
postdoke	swimbadsje

- b. **in -s taheakje**

Opdracht 3 - Oefenje mei meartal, ferlytsing en telwurden (werhelling)

- a. Op de foto sjochst **trije** lytse **hûntsjes**.
It duorret spitigernôch net sa lang, dan binne it grutte **hûnen**.
- b. Op de foto sjochst **fjouwerentweintich** grutte **potleaden**. Ast in potlead faak slipest, wurdt it in lyts **potleadsje**.
- c. Op de foto sjochst **fiif** grutte **bern**. Of binne it lytse **berntsjes** neffens dy?
- d. Op it lytse sûkelade **taartsje** stiet in in lyts **flachje** mei it sifer **seisennjoggentich**.

Opdracht 4 – Telle (1)

- a. 113 **hûnderttrettjin**
201 **twahûndertien**
452 **fjouwerhûnderttwaenfyftich**
765 **sânhûndertfiifensechtich**
888 **achthûndertachtentachtich**
- b. 25e **fiifentweintichste**
42e **twaenfjirtichste**
58e **achtenfyftichste**
71e **ienensantichste**
111e **hûndertalfde**

Opdracht 5 – Telle (2)

- a. 85 **fiifentachtich** 15e **fyftjinde**
 1e **earste** 11 **alve**
 301 **trijehûndertien** 97 **sânennjoggentich**
 200 **twahûndert** 100 **hûndert**
 15 **fyftjin** 8e **achtste**
 22 **twawentwintich**
- b. 1. De **alvestêdetocht** is in reedriderstocht fan hast **twahûndert** kilometer.
 2. De tocht begjint yn Ljouwert en de **earste** stop is yn Snits. Dêr krijst dyn stimpel.
 3. Omdat it waar it net altyd talit om de tocht te organisearjen, is de tocht noch mar **fyftjin** kear ferriden.
 4. Der binne **twawentwintich** rayonhaden, dy't yn harren eigen regio ferantwurdlik binne foar it yn 'e gaten hâlden fan it iis.
 5. As de riders by Harns binne, binne se al goed oer de helte. Dat is de **achtste** stimpelpost en se hawwe dan al mear as **hûndert** km riden.
 6. Yn 19 **fiifentachtich** koene froulju foar it earst oan de tocht meidwaan as wedstriidriders.
 7. Yn 19 **sânennjoggentich** waard de **fyftjinde** en dêrmei ek de lêste edysje ferriden.
 8. Oan de lêste edysje diene **trijehûndertien** wedstriidriders mei.

Opdracht 6 – Kinne en Kenne (1)

Kinne	Notiid	Doetiid	Mulwurd
ik	kin	koe	Ik ha kinnen
do	kinst	koest	
hy/sy/it	kin	koe	
wy/jim/sy/jo	kinne	koene(n)	

Kenne	Notiid	Doetiid	Mulwurd
ik	ken	koe	Ik ha kennen
do	kenst	koest	
hy/sy/it	ken	koe	
wy/jim/sy/jo	kenne	koene(n)	

Opdracht 7 – Kinne en Kenne (2)

- a.
1. **Kinst** oanwize wêr't it sear docht?
 2. Do hast it oer dyn buorman, mar dy **ken** ik net!
 3. Mem, **kinne** wy ek ris nei Starum ta?
 4. Us heit **kin** bytiden sa lilke wêze.
 5. Do **kenst** Ypie net, mar ik bin fereale op har!
 6. Sy **kenne** elkoar om't se buorlju binne.
- b.
1. Dokter koe my gelokkich helpe.	☒ kinne	☐ kenne
2. Ik koe ús foarige buorfrou net sa goed.	☐ kinne	☒ kenne
3. Koene(n) jim elkoar al fan skoalle?	☐ kinne	☒ kenne
4. Der wie in man dy'tsto net koest	☐ kinne	☒ kenne
5. Wy koene(n) yn 2023 net mei fakânsje.	☒ kinne	☐ kenne
6. Do koest my net helpe mei myn pineholle.	☒ kinne	☐ kenne

Opdracht 8 - Lichemsdielen

1. In hoed set ik op **de holle**.
2. Ik flústerje dy wat yn **it ear**.
3. In sinnebril beskermet **de eagen**.
4. Ast ferkâlden bist, rint **de noas** leech.
5. Iten doch ik yn **de mûle**.
6. Kaugom kôgje ik mei **de tosk**.
7. Ik slingerje de tas om **it skouder**.
8. Myn earm kin bûge by **de earmtakke**.
9. Swaaie doch ik mei **de hân**.
10. Ast nei de stjerren sjochst, dan leist op **de rêch**.
11. By it draven ferstûkte ik **it ankel**.
12. Ik knip de neilen fan de fingers en **de teannen**.

Opdracht 9 - Emoasjes

- a.
1. Dieuwke siet mei har nije freon by in spannende film, mar se hat eins allinnich mar **fereale** nei him sjoen, suver mei hertsjes yn 'e eagen.
 2. Jan hie de Alvestêdetocht op 'e fyts yn in moaie tiid fytst. Hy wie nei de tiid fansels hiel **wurch** en hat wol alve oeren sliept.
 3. Doe't ús hûn foar de tredde kear in toffel stikken biten hie, bin ik hiel **lilk** op him wurden.
 4. It gie de ôfrûne wiken mar **min** mei him, mar it liket no wer de goede kant op te gean.
 5. Op myn jierdei krij ik altyd in lekkere taart. Dêr wurd ik fansels hiel **bliid/lokkich** fan.
 6. Wy wiene mei fakânsje doe't ús beppe ferstoar. Wy binne tige **fertrietlik** nei hûs ta gien.
 7. Op myn wurkstik ha ik in 8.5 helle. Dêr bin ik wol **grutsk** op!
- b. Eigen antwurd; it wurd lokkich/bliid (of wat de learling mar oer hat) moat yn de sin stean, dy't fansels logysk en yn (frij) goed Frysk skreaun is.

Opdracht 10 - Oefenje mei plaknammen

- a.
1. Yn 754 is Bonifatius fermoarde yn Ljouwert.	Wier / Net wier
2. Snits stiet bekend om har Wetterpoarte.	Wier / Net wier
3. Drylts is de haadstêd fan Fryslân.	Wier / Net wier
4. Sleat is lytste fan de alve stêden.	Wier / Net wier
5. Starum lei eartiids oan de Sudersee.	Wier / Net wier
6. Yn Hylpen wurdt in eigen dialekt praat.	Wier / Net wier
7. Warkum leit yn it noarden fan de provinsje.	Wier / Net wier
8. It ferneamde planetarium stiet yn Boalsert.	Wier / Net wier
9. Fan Harns kinst mei de fearboat nei twa Waadeilannen ta.	Wier / Net wier
10. Frjentsjer hie oait in universiteit.	Wier / Net wier
11. Dokkum stiet bekend om har Juliana pipermuntsjes.	Wier / Net wier
- b. Eigen antwurd
- c. Eigen antwurd, sân sinnen mei unike plaknammen deryn.

Opdracht 11 – Plaknammen

a.

	plaknamme		plaknamme
1. RETFERSJNJ	Frjentsjer	7. KODDUM	Dokkum
2. LOTWJUER	Ljouwert	8. LESAT	Sleat
3. NSTIS	Snits	9. TRASUM	Starum
4. SNARH	Harns	10. PYLHEN	Hylpen
5. SDYRLT	Drylts	11. RUKMAW	Warkum
6. BLOATRES	Boalsert		

b.

